

Medlemmerne af Lovudvalget fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til inatsisartutbeslutning om at Inatsisartut tager Ombudsmandens beretning for 2013 til efterretning.

(Lovudvalgsformand Laura Tàunâjik, Siumut, Lovudvalgsmedlem Justus Hansen, Demokraterne, Lovudvalgsmedlem Ineqi Kielsen, Siumut, Lovudvalgsmedlem Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqatigiit, Lovudvalgsmedlem Iddimanngiuu Bianco, Inuit Ataqatigiit, Lovudvalgssuppleant Michael Rosing, Demokraterne)

Begrundelse:

Indledningsvis ønsker Lovudvalget at benytte lejligheden til at bringe en lykønskning: En lykønskning til Ombudsmanden og hendes medarbejdere, en lykønskning til Inatsisartut og en lykønskning til alle landets borgere. I år er det 20 år siden, at Ombudsmandsinstitutionen blev etableret her i landet. Ombudsmandsinstitutionen er en vigtig institution, for Inatsisartut og for borgerne, og det var med stolthed og store forventninger, at den for 20 år siden blev etableret. I dag kan vi vel alle være enige om, at det var en rigtig beslutning, Landstinget dengang traf. De indhøstede erfaringer har vist, at behovet for en Ombudsmand var – og fortsat er – til stede, og efter 20 år kan vi fortsat være stolte af institutionen.

Inatsisartut har som lovgivende forsamling givet Ombudsmanden det opdrag at kontrollere, at administrationen holder sig inden for rammerne af lovgivningen og de uskrevne forvaltningsretlige regler. Ombudsmanden er dermed et redskab for Inatsisartut til kontrol med Naalakkersuisut og den udøvende magt, men er samtidig en retssikkerhedsgaranti for landets borgere. Ombudsmanden er på én og samme tid Ombudsmand for *Inatsisartut* og for *borgerne*.

Ombudsmanden for Inatsisartut afgiver hvert år en beretning til Inatsisartut, hvori Ombudsmanden redegør for sin virksomhed i det foregående kalenderår. På grund af valgudskrivelse blev efterårssamlingen ikke afviklet i 2014. Ombudsmandens årsberetning for 2013 skal derfor behandles under dette års forårssamling.

Lovudvalget har forud for fremsættelsen af dette beslutningsforslag afholdt møde med Ombudsmanden. Ombudsmanden har under dette møde nærmere orienteret udvalget om de dele af årsberetningen, som særligt har interesseret udvalget.

I Ombudsmandens årsberetning for 2013 er – som hidtil – optaget en række sager, som har ført til indberetning af fejl eller mangler, enten i selve regelgrundlaget eller i administrationen af reglerne.

Årsberetningen tjener dermed også som et redskab til vidensopbygning og som en hjælp i vore bestræbelser på til stadighed at styrke borgernes retssikkerhed og myndighedernes opgaveløsning.

De seneste års årsberetninger har også indeholdt enkelte artikler om forskellige problemstillinger af interesse for ikke mindst myndighederne og Inatsisartut. I årsberetningen for 2013 er blandt

andet optrykt en artikel, hvori Ombudsmanden beskriver, hvordan institutionen i de seneste år på enkelte områder har ændret fokus og prioriteringer, i et forsøg på bedst muligt at varetage institutionens opgaver, og herunder ikke mindst klagerens interesse, inden for de ressourcer, som institutionen har til rådighed.

Det har blandt andet betydet, at Ombudsmanden i behandlingen af klagesager i højere grad end tidligere har fokus på klagerens interesse i en hurtig afklaring af, om den påklagede afgørelse er korrekt. For den borger, som klager til Ombudsmanden, vil det kunne være skuffende efter måske lang tids venten at modtage en udtalelse fra Ombudsmanden, som fastslår, at myndighederne har begået en eller flere formelle fejl ved behandlingen af sagen, men at myndighedernes afgørelse i øvrigt er korrekt. Hvis Ombudsmanden allerede ved modtagelsen af en klage kan se, at myndighederne måske nok har begået nogle mindre fejl i behandlingen af sagen, men at disse fejl ikke har haft betydning for afgørelsen, vil Ombudsmanden derfor nu, oftere end det før var tilfældet, afvise at behandle klagen.

Hvis Ombudsmanden på baggrund af en række klager kan se, at en myndighed tilsyneladende ofte begår formelle fejl af en bestemt type, vil Ombudsmanden, hvis Ombudsmanden har afvist at behandle klagerne, i stedet kunne forholde sig til problemet gennem opstart af en egendriftsag, hvor Ombudsmanden udtager et antal tilfælde sager hos myndigheden og gennemgår disse.

Fokus på klagerens interesser har også betydet, at Ombudsmanden i stedet for at behandle klager over myndighedernes behandlingstid, nu typisk retter telefonisk henvendelse til den pågældende myndighed og opfordrer til en hurtig færdigbehandling af sagen. Klageren slipper så for at skulle vente på en ombudsmandsudtalelse.

Denne nye praksis ses afspejlet i statistikken over afviste klager: Antallet af klager, som Ombudsmanden har afvist, er vokset betydeligt, mens antallet af sager, som er afsluttet med en udtalelse fra Ombudsmanden, er faldet.

Antallet af klager og vejledninger har i øvrigt i 2013 været betydeligt højere end i 2012, hvilket måske til dels kan forklares med, at Ombudsmanden i 2013, men ikke i 2012, har gennemført et kommunebesøg. (I forbindelse med kommunebesøg gives byens borgere altid mulighed for at møde Ombudsmanden og forelægge hende sager, som de ønsker vejledning om). Ombudsmanden har også i 2013 udsendt et antal pressemeddelelser, og presseomtale vedrørende Ombudsmanden medfører erfaringsmæssigt, at antallet af henvendelser til Ombudsmanden efterfølgende i en periode stiger.

Dette giver i øvrigt Lovudvalget anledning til at bemærke, at Ombudsmandens værdi som retsgaranti for borgerne til dels afhænger af, om borgerne er opmærksomme på muligheden for at klage til Ombudsmanden. Det understreger vigtigheden af, at Ombudsmanden i offentligheden fremstår som en synlig ”vagthund”, som aktivt overvåger, at myndighederne overholder gældende spilleregler. Også dette fokus må naturligvis indgå i prioriteringen af Ombudsmandens begrænsede ressourcer og de hensyn, som Ombudsmanden i øvrigt skal varetage.

Lovudvalget har noteret sig, at Ombudsmanden siden 2012 er begyndt at aflægge inspektionsbesøg på institutioner. Tidligere har Ombudsmanden alene anvendt inspektionshjemlen i ombudsmandslovens § 16 til at aflægge inspektionsbesøg på

kommunekontorerne. I 2013 har Ombudsmanden aflagt inspektionsbesøg på Røde Kors Børnehjemmet i Nuuk. Lovudvalget ser dette som en meget positiv fornyelse af Ombudsmandens praksis.

Med disse bemærkninger fremsætter et enigt Lovudvalg forslag om, at Inatsisartut tager Ombudsmandens beretning for 2013 til efterretning.

Lovudvalget ønsker samtidig at takke Ombudsmanden for Inatsisartut for det store arbejde, som Ombudsmanden i 2013 har udført.